

ZAPISNIK

sa 19. sjednice Komisije za praćenje i kontrolu postupka privatizacije Skupštine Crne Gore, održane 10. februara 2023. godine

Sjednica Komisije je počela u 11 sati i 20 minuta.

Sjednici su prisustvovali članovi Komisije: **Maksim Vučinić** (predsjednik Komisije), **dr Dragan Bojović**, **Jovanka Bogavac**, **Janko Milatović**, **Marko Milačić**, **Zdenka Popović**, **mr Božena Jelušić** i **Genci Nimanbegu**.

Za sjednicu je utvrđen sljedeći

DNEVNI RED:

1. **Utvrđivanje plana rada Komisije za praćenje i kontrolu postupka privatizacije za 2023. godinu;**
2. **Tekuća pitanja.**

Prva tačka dnevnog reda

UTVRĐIVANJE PLANA RADA KOMISIJE ZA PRAĆENJE I KONTROLU POSTUPKA PRIVATIZACIJE ZA 2023. GODINU

Predsjednik Komisije je podsjetio da Komisija za praćenje i kontrolu postupka privatizacije, u skladu sa nadležnostima određenim članom 4 Odluke o obrazovanju Komisije, prati i kontroliše postupke privatizacije koje je sprovela ili sprovodi Vlada Crne Gore, odnosno Savjet za privatizaciju i kapitalne projekte, dakle prati i kontroliše kako završene postupke privatizacije, tako i postupke koji su u toku.

Komisija, shodno svojoj nadležnosti, prati godišnje planove privatizacije koje donosi Vlada Crne Gore i prati rad Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte Vlade Crne Gore. Predsjednik Komisije je napomenuo da je Vlada Crne Gore utvrdila Plan privatizacije za 2023. godinu, koji je članovima Komisije dostavljen u elektronskoj i štampanoj formi.

Predsjednik Komisije je, shodno navedenim ovlaštenjima Komisije, predložio da se u plan rada Komisije za praćenje i kontrolu postupka privatizacije za 2023. godinu uvrsti kontrola postupaka privatizacije sljedećih privrednih subjekata:

- Da u prvom kvartalu 2023 godine članovi Komisije razmotre postupak privatizacije Telekom Crne Gore AD, Podgorica i Hotela i vile „Avala“, koji su dio privrednog društva HTP „Budvanska Rivijera“ AD Budva.
- da u drugom kvartalu 2023. godine članovi Komisije razmotre postupak privatizacije Instituta „Dr Simo Milošević“ Igalo i „Primorke“ Bar AD Bar.
- za treći kvartal 2023. godine predložena je kontrola postupka privatizacije privrednih društava UTIP „Crna Gora“ AD, Podgorica i Centra za odmor, rekreaciju i liječenje „Igalo“ AD, Igalo;
- U četvrtom kvartalu 2023. godine predložena je kontrola postupka privatizacije privrednih društava HTP „Berane“ AD, Berane i „Polimka“ AD, Berane.

Predsjednik Komisije je podsjetio da je Plan rada Komisije okvirni plan čija realizacija zavisi od dinamike rada Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte i termina dostavljanja traženih podataka, informacija i dokumentacije od strane nosioca procesa privatizacije, koji su neophodni u procesu praćenja i kontrole postupka privatizacije. Predsjednik Komisije se pri kreiranju predloga Plana rada vodio aktuelnim temama u Crnoj Gori, prije svega problemima radnika navedenih preduzeća. Kako se pojedinačni procesi privatizacije, u skladu sa Planom privatizacije za 2023. godinu koji je utvrdila Vlada Crne Gore, budu započeti tako će se i sjednice Komisije o predmetnim privatizacijama organizovati, kako bi se vršio nadzor nad postupkom. Kada su u pitanju završene privatizacije predsjednik Komisije je kazao da je potrebno je da članovi Komisije inteziviraju rad, jer se, kada je u pitanju prvi planirani kvartal 2023. godine, radi o privatizacijama kompanija Telekom Crne Gore AD, Podgorica i Hotela i vile „Avala“, te da su obje privatizacije zasnovane na korupcionaškim aferama međunarodnog karaktera.

Predsjednik Komisije je istakao da trenutno menadžment kompanije Telekom Crne Gore AD, Podgorica, želi da obespravi radnike i da ukine Kolektivni ugovor koji ih štiti. Radnici su odlučni da zaštite svoja prava u kompaniji, dok poslodavac želi da ostvari što veći profit, na uštrb radnika koji 14 godina imaju isti status u preduzeću. Poslodavac koji je kupio Telekom Crne Gore nelegalnim i korupcionaškim metodama, sad želi da uskrati radnike za privilegije i bonuse, koje u tako rentabilnom preduzeću zaslužuju. Kontrola privatizacije privrednog društva Telekom Crne Gore AD, Podgorica predviđena je u prvom kvartalu i ako se usvoji predloženi Plan rada Komisije za 2023. godinu, članovi Komisije bi mogli da pomognu radnicima i da otpočnu konačno rješavanje te afere, jer su i predstavnici kompanija „Deutsche Telekom“ i „Magyar telekom“ priznali na određeni način da su na nedozvoljen i nelegalan način izvršili tu privatizaciju, tako što su platiti 100 miliona dolara Sudu u Njujorku, kako bi se vansudski poravnali i tako izbjegli sudski proces. Danas se vidi da je privatizacija Telekom Crne

Gore bila greška jer je prodat suverenitet nad dijelom ekonomskog prostora, pod izgovorom da u novom ekonomskom ambijentu Država ne bi trebalo da se bavi biznisom i da će od novca od prodaje moći da se gradi autoput. Telekom je prodat za 100 miliona eura, što je prilično ista vrijednost koju Telekom danas naplati od građana Crne Gore. Autoput nas je koštao preko milijardu eura, Telekom je prodat za 100 miliona eura, a firme koje su privatizovale Telekom za 14 godina su uspjele da iznesu jedan čitav autoput iz Crne Gore. Posljedice tih grešaka treba sanirati i u novom ambijentu potrebno je zaštititi interes Crne Gore i građana. Kada su radnici Telekoma u pitanju, bitno je pomoći aspekt socijalne pravde i da se ukaže na najodgovornije institucije u Crnoj Gori, kao što je Inspekcija rada, da zaštite radnike, zaključio je predsjednik Komisije.

Marko Milačić, član Komisije, naglasio je da će glasati za Plan rada za 2023. godinu i dodao da je već na sastanku razgovarao sa predstavnicima radnika Telekoma koji štrajkuju i da je nakon sastanka kao poslanik i član Komisije uputio dopis za iniciranje razgovora ambasadoru Njemačke nj. e. Peteru Feltenu, na koji nije dobio odgovor. Razgovor sa ambasadorom bi bio jako važan, zato jer vlasnik Telekoma dolazi iz Njemačke i dodatno je trebalo imati senzibiliteta, jer se radi o koruptivnoj privatizaciji u kojoj su bili uključeni ljudi bliski političkom vrhu u Crnoj Gori. Više od 200 radnika štrajkuje preko 80 dana, a uporedo im se guše elementarna prava u odnosu na Zakon o štrajku, jer se radnici koji štrajkuju zamjenjuju zamjenskim radnicima, što je potpuno u suprotnosti sa Zakonom o štrajku. Menadžment kompanije se ponaša bahato, jer izvršni direktor koji radi u centrali u Hrvatskoj i prima mjesečno preko 20.000 eura, insistira na temi plata radnika „Telekoma“ u Crnoj Gori.

Kada je u pitanju Plan privatizacije za 2023. godinu, koji je usvojila Vlada Crne Gore, član Komisije Milačić je istakao da je planirana privatizacija HTP „Budvanska Rivijera“ AD Budva sramota za Crnu Goru i društvo u Crnoj Gori ne smije to da dozvoli. Vlada je predvidjela da proda 58 odsto akcija firme koja je najveća hotelska grupa u državnom vlasništvu i najvažnija je za strateški razvoj turizma u Budvi i u Crnoj Gori. U obrazloženju za prodaju HTP „Budvanska Rivijera“ se navodi da je cilj društva unapređenje poslovanja, efikasnije i efektivnije korišćenje svih resursa Društva, podizanje nivoa kvaliteta usluga i smještajnih kapaciteta kroz nova investiciona ulaganja što će doprinijeti širenju emitivnih tržišta i povećanje broja posjetilaca i produženje turističke sezone. Član Komisije Milačić je istakao da u Crnoj Gori postoji kadar koji može da utiče na podizanje nivoa kvaliteta usluga, a nedavno je i promijenjen kadar u HTP „Budvanska Rivijera“ i nije bilo ni prostora da se vide jasni rezultati. Ukoliko se ne zadovolje kriterijumi uvijek se može unaprijediti menadžment kompanije i modernizovati preduzeće. Član Komisije Milačić je naglasio da je, dok nije bio upoznat sa Planom privatizacije za 2023. godinu, mislio da je informacija da se prodaje 58% akcija

kompanije djelovala kao netačna informacija i medijski spin. Suština djelovanja članova Komisije je da zaštite javni interes, kao zakonodavna vlast koja nadzire rad izvršne vlasti. Članovi Komisije moraju se pobuniti protiv ove najave i bitno je da se održi javna debata o ovoj temi, posebno u samoj Budvi. Milačić je pozvao Vladu Crne Gore, koja je u tehničkom mandatu, da stopira ovaj naum koji je antidržavni i antibudvanski i koji će imati nesagledive posledice pri prodaji svih monopolskih preduzeća u Crnoj Gori. Kod svake prodaje takvih preduzeća postojali su problemi u Crnoj Gori, i tako će uvijek biti kada se prodaju ovako važni, sistemski i strateški važna preduzeća, kao što je u ovom slučaju za turizam, zaključio je član Komisije Milačić i predložio da se kontrola ove privatizacije uvrsti u Plan rada Komisije za 2023. godinu.

Predsjednik Komisije je pojasnio da članovi Komisije imaju već dosta završenih privatizacija sa lošim posljedicama koje trebaju da kontrolišu i da bi bilo neophodno da se intezivira rad Komisije. Predsjednik Komisije je predložio, u skladu sa Odlukom o obrazovanju Komisije za praćenje i kontrolu postupka privatizacije, da se članovi Komisije upravljaju prema tome kada će biti raspisani tenderi za najavljene privatizacije u skladu sa Planom privatizacije za 2023. godinu i da uporedo organizuju sjednice koje će biti posvećene monitoringu tih privatizacija.

Genci Nimanbegu, član Komisije, ocijenio je da rad članova Komisije tokom 2021. godine nije bio uspješan, jer je pokušano da se spasi bolnica „Meljine“ ali je nepoznato koliko su je spasili. Nimanbegu je istakao da je saglasan sa članom Komisije Markom Milačićem oko HTP „Budvanska Rivijera“, jer čudi da Država kupuje Luku „Bar“ i „Željezaru“ u Nikšiću koje su u minusu, a prodaje HTP „Budvanska Rivijera“ koja posluje u plusu.

U radu Komisije članovi ne bi trebalo da se previše orijentišu ka privatizacijama koje su završene prije 30 godina, ukoliko ne posjeduju dovoljno kvalitetne informacije i bez dobre pripreme. Član komisije Nimanbegu je istakao da bi mu trebala priprema za kontrolu privatizacija preduzeća HTP „Berane“ AD, Berane, „Polimka“ AD, Berane i Centar za odmor, rekreaciju i liječenje „Igalo“ AD, Igalo. Nimanbegu je podsjetio da je u prvom kvartalu predviđena kontrola privatizacije samo manjeg dijela HTP „Budvanska Rivijera“ AD Budva i to Hoteli i vile „Avala“. U sklopu nadležnosti i mogućnosti Komisije, članovi trebaju da se fokusiraju na moguće efekte koje žele da postignu sa predloženim planom rada Komisije za 2023. godinu. Ne bi trebalo politizovati svaku temu i moglo bi se uvrstiti u plan rada i kontrola privatizacije fabrike „Radoje Dakić“ i nikšićke „Željezare“, jer bi bilo interesantno čuti zašto je Država kupila Željezaru, jer prostora u Crnoj Gori za solarne panele ima dosta, i to u vlasništvu Države. Takođe bi trebalo u plan uvrstiti i kontrolu privatizacije HTP „Ulcinjaska rivijera“, Ulcinj.

Nimanbegu je izrazio želju da se predložene kontrole izvrše kvalitetno i da članovi Komisije prihvate dodatne predloge za dopunu rada.

Predsjednik Komisije je istakao da se u kreiranju predloga plana rada Komisije za 2023. godinu vodio gorućim problemima radnika i građana Crne Gore i naglasio da je svaka inicijativa, kao što je i člana Komisije Nimanbegua dobrodošla.

Genci Nimanbegu, član Komisije, je istakao da članovi Komisije nijesu predstavnici sindikata, već svih građana i samim tim trebaju da štite i državni kapital, vlasništvo i interese. Komisija bi prvenstveno trebalo da pozove na sjednicu predsjednika i članove Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte, da bi pojasnili bolje članovima Komisije šta su planirali sa usvojenim Planom privatizacije za 2023. godinu.

Mr Božena Jelušić, članica Komisije, ocijenila je da je rad Komisije posebno ugrožen, zbog nedostatka kvoruma i same teme rada, odnosno članovi Komisije pokušavaju da se bave svim onim što je u pljačkaškoj tranziciji u Crnoj Gori usvojeno i napravljeno, a to stvara problem između predstavnika partije koja je bila dugo na vlasti i predstavnika nove vlasti i ta tenzija utiče na rad same Komisije. Efekti rada nad "starim" slučajevima mogu se najviše postići ukoliko se pokrene lustracija i da se ukaže na odgovorne ljude koji nijesu radili kako treba. Članica Komisije Jelušić je naglasila da bi članovi Komisije trebalo da više akcenat stave na praćenju aktuelnih privatizacija, a ne samo na kontroli prošlih privatizacija. Građanima je potrebnije da članovi Komisije prate i kontrolišu i samim tim ne dozvole da se loša stvar dogodi tokom privatizacije. Jelušić je ocijenila da Komisija u ovakvoj političkoj polarizaciji ne može da radi, bez obzira kakav plan usvojila, i da je u razgovoru tokom učestvovanja u „Skupštini građana“ imala priliku da vidi da građani osjećaju duboko nepovjerenje i zanima ih da li će članovi Komisije da urade nešto u trenutnoj situaciji, a ne da se bore za naklonost građana. Članica Komisije Jelušić je istakla da je saglasna sa mišljenjem člana Komisije Marka Milačića o HTP „Budvanska rivijera“ i podsjetila da je putem mejla, prije početka sjednice, predložila da Komisija uvrsti u Plan rada za 2023. godinu kontrolu privatizacije HTP „Budvanska rivijera“. Segmentacija HTP „Budvanska rivijera“ je počela odavno, još kada je potpisao tu segmentaciju profesor dr Anđelko Lojpur, još 2018. i 2019. godine, kada su se protiv toga borili i aktivisti iz civilnog sektora, među kojima je bila i ona. HTP „Budvanska rivijera“ posluje na zastario način, bez digitalnih modela i ima ogroman broj radnika koji ne može da ima. Zato je potrebno, ne da se prodaju kapaciteti, već da se kupi menadžment, jer je u pitanju prostor sa nevjerovatnom privlačnošću, jer je odavno viđen za stanogradnju i zato su sve aktivnosti koje uključuju prodaju akcija, potencijalna mogućnost da se, uz kasniji snažniji uticaj kod donošenja Prostorno-urbanističkog plana, otvori i mogućnost za masivnu gradnju na Slovenskoj plaži. Jedini način, da se teritorija Budve sačuva od zemljotresa i da se sačuva prostor koji je nasip, nakon polomljenih

“torti-hotela“ jeste projekat Slovenske plaže. Jedini izgovor za prodaju HTP „Budvanska rivijera“ jeste da je poslovanje nerentabilno, a sve je urađeno da se pokaže da je firma nerentabilna, što nije uspio ni novi menadžment da popravi. Ukoliko nova vlast želi da sve sad reprivatizuje, kako bi se pravila državna preduzeća i zapošljavao nerentabilan kadar, nakon što je preskočeno 30 godina organskog razvoja, to se ne razlikuje od prošlog doba socijalizma. Članica Komisije Jelušić je zaključila da Plan za 2023. godinu treba dopuniti, sa akcentom na praćenje aktuelnih privatizacija.

Predsjednik Komisije je pojasnio da je Vlada Crne Gore usvojila Plan privatizacije za 2023. godinu i da članovi Komisije ne mogu pratiti postupke privatizacije koji još nijesu ni počeli. Kontrola završenih privatizacija, kao što je privatizacija kompanije Telekom Crne Gore AD, Podgorica, ne remete praćenje aktuelnih privatizacija i procesi mogu da se odvijaju paralelno.

Marko Milačić, član Komisije, je istakao da se ne bori za naklonost građana već da želi da zaštiti javni interes i dodao da je saglasan sa konstatacijom mr Božene Jelušić da članovi Komisije trebaju više da se bave praćenjem postupka privatizacije, što je u skladu i sa članom 4 stav 2 Odluke o obrazovanju Komisije za praćenje i kontrolu postupka privatizacije. Milačić je predložio da se održi kontrolno saslušanje predsjednika i članova Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte, povodom usvojenog Plana privatizacije za 2023. godinu i namjere da se privatizuje HTP „Budvanska rivijera“. Na toj sjednici bi bili pozvani i predstavnici fondova i Zavoda u čijem je vlasništvu HTP „Budvanska rivijera“, kao i menadžment kompanije, predstavnici NVO sektora i predstavnici građana Budve, i to bi trebalo biti urađeno u što skorijem vremenu. Većina planiranih privatizacija, koje su predviđene Planom privatizacije za 2023. godinu, zaslužuju da se o njima održi kontrolno saslušanje, jer privatizacije ne smiju biti netransparentne kao u prethodnih 30 godina. HTP „Budvanska rivijera“ posluje pozitivno i da bi se poslovalo bolje dovoljno je samo promijeniti menadžment i usavršiti promociju. Ukoliko bi se prodala „Budvanska rivijera“ u Crnoj Gori bi se završilo sa jednom etapom turizma i to bi predstavljalo ozbiljnu, tektonsku promjenu koja bi prevazišla sami turizam u Crnoj Gori.

Predsjednik Komisije je pojasnio da sjednice Komisije uglavnom predstavljaju jedan vid kontrolnih saslušanja i sami poziv i dolazak predstavnika Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte bi predstavljalo kontrolno saslušanje.

Genci Nimanbegu, član Komisije, je ocijenio da je trebalo spojiti privatizaciju HTP „Budvanska rivijera“ sa postupkom privatizacije Hotela i vile „Avala“, koji su dio privrednog društva HTP „Budvanska Rivijera“ AD Budva. Dokumentacija Telekoma Crne Gore AD, Podgorica je neophodna i članovi Komisije se moraju pripremiti uz kvalitetan materijal prije sjednice, ali u dužem vremenskom periodu od 5, 6 dana.

Predsjednik Komisije je pojasnio da u momentu kada je predložena kontrola postupka privatizacije Hotela i vile „Avala“, nije planirana privatizacija HTP „Budvanska rivijera“. Predsjednik Vučinić je naglasio da bi jedna od prvih kontrola postupka privatizacija trebalo da bude kontrola privatizacije Telekoma Crne Gore AD, Podgorica, na kojoj bi bili pozvani i menadžment i radnici kompanije, jer se trenutno radnici Telekoma bore i za radničku solidarnost i za institut Kolektivnog ugovora.

Genci Nimanbegu, član Komisije, podsjetio je da on kao član Komisije ne predstavlja samo radnike, već sve građane i nije sindikalni predstavnik i dodao da ti isti radnici nijesu bili solidarni sa radnicima „Telekoma“ iz Ulcinja, kada su proglašeni za tehnološki višak.

Janko Milatović, član Komisije, istakao je da su komunisti nekad napravili odličnu državu sa dosta firmi u kojoj je bilo zaposleno mnogo ljudi, toliko da prethodna vlast nije uspjela do kraja sve da proda. Prodaja HTP „Budvanska rivijera“ bi bila suluda, jer dosadašnje privatizacije u Crnoj Gori nijesu vodile ničemu, rasparčavala su se preduzeća i mnogi ljudi su ostali bez posla. Kontrola postupka privatizacija je jednako bitna kao i praćenje aktuelnih privatizacija. Član Komisije Milatović je naglasio da je saglasan sa kolegom Nimanbeguom da se u Plan rada Komisije za 2023. godinu uvrsti kontrola privatizacije HTP „Ulcinjaska rivijera“, Ulcinj.

Predsjednik Komisije je objavio da je u okviru segmenta međunarodnih aktivnosti predložio, da se u cilju unaprjeđenja načina rada i procedura Komisije, a imajući u vidu da post-privatizacijsku procjenu privatizacionih procesa u Holandiji vrši Skupština, kao dio regulatorne parlamentarne istrage, organizuje studijsko putovanje članova i Sekretarijata Komisije za praćenje i kontrolu postupka privatizacije Parlamentu Holandije, kako bi se upoznali sa iskustvom holandskog parlamenta u ovom segmentu.

Predsjednik Komisije je podsjetio i da je članica Komisije mr Božena Jelušić, putem mejla, predložila da Komisija prati postupak privatizacije HTP „Budvanska rivijera“, AD Budva.

Sjednica je prekinuta u 12 sati i 35 minuta, a nastavljena u 12 sati i 45 minuta.

Predsjednik Komisije je pročitao dopunjeni Plan rada Komisije za praćenje i kontrolu postupka privatizacije za 2023. godinu, kojim je planirano praćenje i kontrola postupka privatizacije sljedećih privrednih društava:

- U **prvom kvartalu 2023 godine** predviđeno je praćenje i kontrola postupka privatizacije privrednih društava „**Telekom Crne Gore**“ AD Podgorica, **Hotela i vila „Avala“**, dijela **privrednog društva HTP „Budvanska Rivijera“** AD Budva i **HG „Budvanska Rivijera“** AD Budva.

- U **drugom kvartalu 2023. godine** predviđeno je praćenje i kontrola postupka privatizacije privrednih društava **HTP „Ulcinjska Rivijera“ AD Ulcinj, Instituta „dr Simo Milošević“ AD Igalo i „Primorka“ AD Bar.**
- U **trećem kvartalu 2023. godine** predviđena je kontrola postupka privatizacije privrednih društava **UTIP „Crna Gora“ AD Podgorica i Centra za odmor, rekreaciju i liječenje „Igalo“ AD Igalo;**
- U **četvrtom kvartalu 2023. godine** predviđena je kontrola postupka privatizacije privrednih društava **HTP „Berane“ AD Berane i „Polimka“ AD Berane.**

Komisija za praćenje i kontrolu postupka privatizacije jednoglasno je usvojila Plan rada Komisije za 2023. godinu.

Druga tačka dnevnog reda

TEKUĆA PITANJA

Predsjednik Komisije je predložio da služba Komisije započne proceduru oko organizacije studijskog putovanja članova i Sekretarijata Komisije za praćenje i kontrolu postupka privatizacije Parlamentu Holandije. Predsjednik Vučinić je zamolio članove Komisije da u narednom periodu odrede predstavnike delegacije koja će ići u posjetu Parlamentu Holandije.

Predsjednik Komisije je podsjetio i da je članom 6 Odluke o obrazovanju Komisije za praćenje i kontrolu postupka privatizacije propisano da Komisija može da angažuje stručnjake od kojih kojih pribavlja mišljenja, predloge i sugestije po određenim pitanjima iz nadležnosti Komisije.

Shodno navedenom predsjednik Komisije je predložio da Komisija donese Odluku o angažovanju stručnog konsultanta u Komisiji mr Predraga Marojevića, koji je i do sada obavljao posao stručnog konsultanta. Predsjednik Komisije je predložio da zadatak stručnog konsultanta bude analiza dokumentacije, davanje mišljenja, predloga i sugestija u vezi sa kontrolom postupaka privatizacije koji su obuhvaćeni Planom rada Komisije za praćenje i kontrolu postupka privatizacije u prvom i drugom kvartalu 2023. godine, sa rokom od 120 radnih dana za izvršenje zadataka, koji je određen u skladu sa Zakonom o radu.

Komisija za praćenje i kontrolu postupka privatizacije usvojila je jednoglasno Odluku o angažovanju stručnog konsultanta u Komisiji mr Predraga Marojevića.

Sjednica je završena u 12 sati i 50 minuta.

Broj:

SEKRETARKA KOMISIJE

Eliza Šećerović, s.r.

PREDSJEDNIK KOMISIJE

Maksim Vučinić, s.r.